
Granskningsredogörelse

Vattentjänstplan för Danderyds kommun med tillhörande kunskapsunderlag

SÅ HÄR HAR REMISSHANTERINGEN BEDRIVITS

REMISS

Kommunstyrelsen beslutade den 30 september 2024 (§ 132) att skicka ut vattentjänstplan för Danderyds kommun med tillhörande kunskapsunderlag på granskning under perioden 7 oktober till och med 4 november 2024.

Handlingarna skickades ut via e-post enligt upprättad sändlista. Under samrådstiden fanns det möjlighet att ta del av handlingar via kommunens hemsida. Förslaget ställdes också ut vid Kontaktcenter Danderyd i Mörby centrum. Alla som lever, bor och verkar i Danderyd har välkomnats att lämna förbättringsförslag och synpunkter på granskningsförslaget.

STÄLLNINGSTAGANDE

Enligt en komplettering i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster ska det för varje kommun finnas en aktuell vattentjänstplan från och med 2023. Syftet med vattentjänstplanen är att visa kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Med vattentjänster menas dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Vattentjänstplanen innehåller även en redogörelse för hur den allmänna VA-anläggningen påverkas av skyfall och vilka åtgärder som behöver utföras för att skydda anläggningen vid skyfall. Vattentjänstplanen med tillhörande kunskapsunderlag ersätter vid antagande VA-planen antagen av kommunfullmäktige 30 maj 2022 (§ 92).

YTTRANDEN

Totalt har 8 yttranden lämnats in. Inkomna synpunkter redovisas, följt av samhällsutvecklingsförvaltningens kommentar.

Yttranden har kommit in från:

STATLIGA OCH REGIONALA ORGAN

Länsstyrelsen Stockholm
Region Stockholm
Region Stockholm genom Locum

KOMMUNALA ORGAN

Sollentuna kommun
Vaxholms stad
Kommunalförbundet Norrvatten

NÄMNDER OCH BOLAG

Tekniska nämnden

ORGANISATIONER OCH INTRESSEFÖRENINGAR

Danderyds Villaägarförening

LÄSANVISNING

Inkomna synpunkter är sammanställda nedan. I första kolumnen framgår vem som lämnat synpunkter och i den andra finns sammanfattning av inlämnat yttrande. Efter varje yttrande lämnas kommentarer på inkomna synpunkter ”Svar Danderyds kommun”. Kommentarer är skrivna *kursivt*. Namn som framkommit i yttranden har tagits bort i sammanställningen och ersatts med ”XX”, medan titlar kvarstår.

STATLIGA OCH REGIONALA ORGAN	
Länsstyrelsen Stockholm	Begäran om Yttrande över granskningsförslag till vattentjänstplan, Danderyds kommun Sammanfattning Länsstyrelsen noterar att Granskningsförslag till vattentjänstplan saknar information om kommunens planering för reservvatten utifrån ett nuläge och framtida utmaningar, men att det finns med i Granskningsförslag Kunskapsunderlag till vattentjänstplan. I övrigt har länsstyrelsen inga synpunkter på Danderyds kommuns granskningsförslag till vattentjänstplan.
Kommentar Länsstyrelsen Stockholm	<i>Svar Danderyds kommun:</i> Sammanfattning Länsstyrelsen noterar att Granskningsförslag till vattentjänstplan saknar information om kommunens planering för reservvatten utifrån ett nuläge och framtida utmaningar, men att det finns med i Granskningsförslag Kunskapsunderlag till vattentjänstplan. I övrigt har länsstyrelsen inga synpunkter på Danderyds kommuns granskningsförslag till vattentjänstplan.

	<i>Vattentjänstplan för Danderyds Kommun är upprättad enligt kommunens riktlinjer för styrande dokument där endast de styrande delarna ska ingå i huvuddokumentet och all beskrivning ska finnas i tillhörande kunskapsunderlag. Således återfinns beskrivning om nödvatten i kunskapsunderlaget.</i>
Region Stockholm genom Locum	YTTRANDE GÄLLANDE FÖRSLAG TILL VATTENTJÄNSTPLAN DANDERYDS KOMMUN, KS 2023/0268. Hej, Locum har läst igenom granskningsförslaget och tycker det fångat in de mindre synpunkter bolaget hade under samrådet. Locum har därför inga erinringar på förslaget. Locum har dessutom ett mycket bra samarbete med kommunen och dess VA enhet avseende sjukhusets pågående drift och framtida utveckling. Bifogar Locums senast yttrande som också anmäldes för kännedom i samband med Locums styrelsesammanträde i augusti. Enligt uppdrag, Med vänlig hälsning XX Verksamhetsutvecklare
	<i>Svar Danderyds kommun: Danderyd tackar för meddelande att Locum inte har några erinranden på granskningsförslaget.</i>
Region Stockholm	Yttrande över Granskningsförslag till vattentjänstplan för Danderyd kommun Regionledningskontorets förslag till beslut Klimat- och regionutvecklingsnämnden beslutar följande. 1. Utvecklingsdirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Danderyd kommun över Granskningsförslag till vattentjänstplan för Danderyd kommun. 2. Paragrafen justeras omedelbart. Sammanfattning Danderyd kommun har remitterat ärendet Granskningsförslag till vattentjänstplan för Danderyd kommun till Region Stockholm för yttrande. Klimat- och regionutvecklingsnämnden yttrar sig på Region Stockholms vägnar. Syftet med vattentjänstplanen är att visa kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Med

	vattentjänster menas hantering av dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Region Stockholm har tidigare, genom trafiknämnden (TN 2024–0588) och Locum (LOC 2024–0504), yttrat sig över samrådsförslaget till vattentjänstplan för Danderyd kommun. Region Stockholm har inga tillkommande synpunkter på granskningsversionen av planförslaget. Region Stockholm ser positivt på en fortsatt nära dialog med Danderyd kommun om kommunens klimatanpassningsarbete med koppling till Region Stockholms anläggningar och fastigheter i kommunen. Bakgrund Danderyd kommun har översänt Granskningsförslag till vattentjänstplan för Danderyd kommun till Region Stockholm för yttrande. Klimat- och regionutvecklingsnämnden yttrar sig på Region Stockholms vägnar. Region Stockholm har tidigare, genom trafiknämnden (TN 2024–0588) och Locum (LOC 2024–0504), yttrat sig över samrådsförslaget till vattentjänstplan för Danderyd kommun. Vattentjänstplanens uppgift är att visa kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Med vattentjänster menas hantering av dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Region Stockholm har anläggningar och fastigheter inom Danderyds kommun som kan påverkas av de ställningstaganden kommunen gör i sin vattentjänstplan. Bland annat återfinns Danderyd sjukhus samt Roslagsbanan inom kommunen som är beroende av ett bra klimatanpassningsarbete. Region Stockholms yttrande Region Stockholm anser att de synpunkter som lämnades vid yttrandet över samrådsförslaget till vattentjänstplan har omhändertagits och har inga nya synpunkter på granskningsförslaget. Region Stockholm ser positivt på en nära dialog och samråd med kommunen rörande kommunens klimatanpassningsarbete med koppling till Roslagsbanan och Danderyd sjukhus. Ekonomiska konsekvenser Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm. XX Utvecklingsdirektör XX Enhetschef

	<i>Svar Danderyds kommun:</i> <i>Danderyd tackar för meddelande att Region Stockholm inte har några erinranden på granskningsförslaget.</i>
KOMMUNALA ORGAN	
Sollentuna kommun	Ämne: Referensnummer KS 2023/0268 Sollentuna kommun avstår från att lämna synpunkter på Granskningsförslag vattentjänstplan för Danderyds kommun, ert dnr KS 2023/0268. Enligt uppdrag XX Kvalitetskoordinator Stabsenheten Samhällsbyggnadsavdelningen Sollentuna kommun
Kommentar Sollentuna kommun	<i>Svar Danderyds kommun:</i> <i>Danderyd tackar för meddelande om att avstå från yttrande i ärendet.</i>
Norrvatten	Norrvattens ärendenummer NV 2024-167 Granskningsförslag Vattentjänstplan för Danderyds kommun 2024 Norrvatten har tidigare lämnat kommentarer på samrådsförslag till vattentjänstplan för Danderyds kommun samt därtill hörande kunskapsunderlag. Kommentarererna har beaktats och revideringar har gjorts, men följande synes kvarstå: Vattentjänstplanen, avsnitt 1.3 (sid. 4) Bland gällande styrdokument saknas Riktlinjer för hållbar vattenförbrukning (TN2019/0433) liksom Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län omnämnas. Vattentjänstplanen, avsnitt 3.1.5 (sid. 7) Kapacitetsbrist i ordinarie produktanläggning (Görvälnverket), det vill säga när förbrukningen överstiger leveranskapaciteten, hanteras primärt med hjälp av riktlinjer för "hållbar vattenförbrukning och vid behov besluta om bevattningsförbud", (TN 2019/0433). I de fall det uppstår produktionsstörningar kan Norrvatten under en kortare period avhjälpa detta med reservvatten från egna grundvattenverk samt stödleveranser från Stockholm Vatten och Avfall. Nödsvattenplan behövs för de fall då leverans av dricksvatten inte fungerar, exempelvis på grund av ledningsbrott eller kontaminering av distribuerat vatten.

	Som anges i Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län är det kommunerna som ansvarar för att säkerställa en aktuell och fungerande nödvattenplanering. Vattentjänstplanen, avsnitt 3.2 (sid. 7) Bland sammanställning av åtgärder som berör dricksvatten kan det med fördel förtydligas att det ingår åtgärder för att minska läckaget, exempelvis arbete med ledningsförnyelse. Kunskapsunderlaget, avsnitt 3.3.1.2 (sid. 12) Följande bör ersätta befintlig text i granskningsförslaget: Om något skulle inträffa som gör att Görvälnverket inte kan producera dricksvatten kan Norrvatten leverera reservvatten från egna grundvattenverk eller via Stockholm Vatten och Avfalls distributionsnät. I Norrvattens distributionsnät finns sex grundvattenverk som kan ta vatten från grundvattentäkterna i Stockholmsåsen samt i Norrtälje. Vatten från grundvattenverken räcker under en begränsad tid. Norrvatten har ett samarbete med Stockholm Vatten och Avfall som innebär att verksamheterna vid behov kan överföra vatten till varandra från våra respektive vattenledningsnät. Norrvatten arbetar långsiktigt för att ytterligare förstärka reservvattenkapaciteten. Norrvatten har påbörjat en fördjupad analys av hur skyfall kan påverka grundvattenreserverna för vattenproduktion. I tjänsten XX Avdelningschef Kvalitet och utveckling Kommunalförbundet Norrvatten
	<i>Svar Danderyds kommun:</i> Vattentjänstplanen, avsnitt 1.3 (sid. 4) Bland gällande styrdokument bör Riktlinjer för hållbar vattenförbrukning (TN2019/0433) liksom Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län omnämnas. <i>Föreslagna styrdokument tillagda till avsnitt 1.3 i Vattentjänstplanen.</i> Vattentjänstplanen, avsnitt 3.1.5 (sid. 7) Kapacitetsbrist i ordinarie produktionsanläggning (Görvälnverket), det vill säga när förbrukningen överstiger leveranskapaciteten, hanteras primärt med hjälp av riktlinjer för “hållbar vattenförbrukning och vid behov besluta om bevattningsförbud“, (TN 2019/0433). I de fall det uppstår produktionsstörningar kan Norrvatten under en kortare period avhjälpa detta med reservvatten från egna grundvattenverk samt stödleveranser från Stockholm Vatten och Avfall. Nödvattenplan behövs för de fall då leverans av dricksvatten inte fungerar, exempelvis på grund av ledningsbrott eller kontaminering av distribuerat vatten. Som anges i Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län är det

	kommunerna som ansvarar för att säkerställa en aktuell och fungerande nödvattenplanering. <i>Denna synpunkt bemöts i kunskapsunderlaget där denna text återfinns i kapitel 3.3.2.5.</i> Vattentjänstplanen, avsnitt 3.2 (sid. 7) Bland sammanställning av åtgärder som berör dricksvatten kan det med fördel förtydligas att det ingår åtgärder för att minska läckaget, exempelvis arbete med ledningsförnyelse. <i>Åtgärd D3, ”Genomföra läcksökningar för att identifiera ledningsavsnitt som bör prioriteras”, återfinns i sammanställningen av åtgärder som berör dricksvatten.</i> Kunskapsunderlaget, avsnitt 3.3.1.2 (sid. 12) Komplettera gärna med följande information (som med fördel kan ersätta befintlig text): Om något skulle inträffa som gör att Görvälverket inte kan producera dricksvatten, kan Norrvatten leverera reservvatten från egna grundvattenverk eller via Stockholm Vatten och Avfalls distributionsnät. I Norrvattens distributionsnät finns sex grundvattenverk som kan ta vatten från de gamla grundvattentäkterna i Stockholmsåsen samt i Norrtälje. Vatten från grundvattenverken räcker under en begränsad tid. Norrvatten har ett samarbete med Stockholm Vatten och Avfall som innebär att verksamheterna vid behov kan överföra vatten till varandra från våra respektive vattenledningsnät. Norrvatten arbetar långsiktigt för att ytterligare förstärka reservvattenkapaciteten. Norrvatten har påbörjat en fördjupad analys av hur skyfall kan påverka grundvattenreserverna för vattenproduktion. <i>Synpunkt noterad och kunskapsunderlag uppdaterat.</i> I tjänsten XX XX Avdelningschef Kvalitet och utveckling Kommunalförbundet Norrvatten
NÄMNDER OCH BOLAG	
Tekniska nämnden	TN 2024-10-24 §122 YTTRANDE SVAR PÅ GRANSKNINGSFÖRSLAG TILL VATTENTJÄNSTPLAN FÖR DANDERYDS KOMMUN Bakgrund Tekniska nämnden har från kommunstyrelsen erhållit inbjudan till granskning av förslag till vattentjänstplan för Danderyds kommun. Syftet med vattentjänstplanen är att visa kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Med vattentjänster menas dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Vattentjänstplanen innehåller även en redogörelse för hur den allmänna

	VA-anläggningen påverkas av skyfall och vilka åtgärder som behöver utföras för att skydda anläggningen vid skyfall. Vattentjänstplanen tillsammans med kunskapsunderlag kommer, om nödvändiga beslut tas, att ersätta den nuvarande VA-planen, KS 2022/0181 antagen av kommunfullmäktige 30 maj 2022 § 92. Tekniska nämnden har vid sammanträde 2024-05-21 (§ 65) yttrat sig över förslaget till vattentjänstplan för Danderyds kommun. Bedömning Tekniska nämnden bedömer att granskningsförslaget till vattentjänstplan för Danderyds kommun är väl avvägt. De synpunkter som nämnden yttrade i samband med samrådsförfarandet har beaktats i nu aktuellt förslag. Tekniska nämnden tillstyrker det föreliggande granskningsförslaget till vattentjänstplan för Danderyds kommun. Robert Nibelius (M) Tekniska nämndens ordförande
Kommentar	<i>Svar Danderyds kommun</i>
Tekniska nämnden	Tack för yttrandet som inte medför några ändringar i vattentjänstplanen med tillhörande kunskapsunderlag.
ORGANISATIONER OCH INTRESSEFÖRENINGAR	

**Danderyds
Villaägare-
förening**

**Samråd för vattentjänstplan för Danderyds kommun. KS
2023/0268**

Föreliggande handlingar visar med all önskvärtdydlighet på komplexiteten och sårbarheten i samhället. Vattenfrågorna är såväl livsviktiga som livsfarliga.

Utredningen och förslaget synes ambitiöst och väl utarbetat. Det är fråga om komplicerade reglersystem som skall fungera. Det är ofta så att det är den svagaste länken som riskerar brista först.

Vi vidhåller våra tidigare yttranden dels över förslagen till Vattenplan (dnr KS 2021/2054) resp Dagvattenplan (dnr KS 2021/2055) samt samråd för vattentjänstplan för Danderyds kommun. KS 2023/0268

Förslaget synes elegant, komplext, konsistent och väl utarbetat, men vad händer vid strömavbrott och/eller extrema väderhändelser, då t.ex. pumparna slutar fungera. Vilken beredskap har vi som medborgare då? Tidsaspekterna spelar en avgörande roll. Det kan hända mycket på en mycket kort tid. Finns det enkla ”hands on” rekommendationer?

Kanske måste vi gå tillbaka till ”back to basics”.

1. Tidigare hade man vattentunnor vid varje husknut och samlade in regnvattnet från taket. Detta för senare bevattning av trädgården eller någon annan vattenanvändning, men också som en fördröjning vid störtkurar. Nu gäller antingen LOD eller direkt anslutning till dagvattenssystemet med överbelastning av systemet som följd.
2. Hur förhindra översvämningar i våra källare vid störtregn när 100-årsregnet kommer. Många befintliga hus är inte byggda för sådana förhållanden.
3. Finns det larmsystem för översvämning vid vägtunnlar? Det går inte att öppna dörrarna till en bil som kört in i en vattenfylld vägtunnel. Dessutom har dagens bilar inte längre manuellt öppningsbara fönster utan enbart elektriska fönsterhissar, som inte fungerar vid strömavbrott.

Och till sist:

4. I vilken mån renar man dagvattnet från dagvattenledningarna innan de går ut till recipienten? Finns det möjlighet att t.ex. hindra koppar från koppartaken eller andra föroreningar att ta sig ut i våra vattendrag?
5. Vägratiken alstrar olja, damm, partiklar, asbest etc., som vid regn spolas ut i i naturen där trottoarer saknas eller i dagvattenssystemen där trottoarer finns. Hur hanterar vi den ackumulerade mängden föroreningar längs våra vägar och villaträdgårdar i framtiden?

Danderyd, den 1 november 2024

Danderyds Villaägareförening/XX, ordförande

Svar Danderyds kommun

Föreliggande handlingar visar med all önskvärtdydighet på komplexiteten och sårbarheten i samhället. Vattenfrågorna är såväl livsviktiga som livsfarliga.

Utredningen och förslaget synes ambitiöst och väl utarbetat. Det är fråga om komplicerade reglersystem som skall fungera. Det är ofta så att det är den svagaste länken som riskerar brista först.

Vi vidhåller våra tidigare yttranden dels över förslagen till Vattenplan (dnr KS 2021/2054) resp Dagvattenplan (dnr KS 2021/2055) samt samråd för vattentjänstplan för Danderyds kommun. KS 2023/0268 Förslaget synes elegant, komplext, konsistent och väl utarbetat, men vad händer vid strömavbrott och/eller extrema väderhändelser, då t.ex. pumparna slutar fungera. Vilken beredskap har vi som medborgare då? Tidsaspekterna spelar en avgörande roll. Det kan hända mycket på en mycket kort tid. Finns det enkla ”hands on” rekommendationer? Kanske måste vi gå tillbaka till ”back to basics”.

1. Tidigare hade man vattentunnor vid varje husknut och samlade in regnvattnet från taket. Detta för senare bevattning av trädgården eller någon annan vattenanvändning, men också som en fördröjning vid störtskurar. Nu gäller antingen LOD eller direkt anslutning till dagvattensystemet med överbelastning av systemet som följd.

Synpunkt noterad.

2. Hur förhindra översvämningar i våra källare vid störtregn när 100-årsregnet kommer. Många befintliga hus är inte byggda för sådana förhållanden.

Kommunen har bara ansvar att avleda 20-årsregn i dagvattenledningarna. När ledningarna går fulla sker en uppdämning i dagvattensystemet och vattnet däms upp till marknivå för att sedan rinna vidare utmed markytan.

Kommunen arbetar för att förbättra hantering av skyfallsvatten och undersöker vilka områden som skyfallsvatten kan ledas till som kan översvämmas tillfälligt, åtgärd ÅBM41 i strategi för klimatanpassning. Kommunen går också igenom felanmälningar där fastighetsägare har fått översvämningar och ser om det går att utforma angränsande väg så att vatten inte rinner in på tomt. Dock är det fastighetsägarens ansvar att skydda sin fastighet för översvämningar.

3. Finns det larmsystem för översvämning vid vägtunnlar? Det går inte att öppna dörrarna till en bil som kört in i en vattenfylld vägtunnel. Dessutom har dagens bilar inte längre manuellt öppningsbara fönster utan enbart elektriska fönsterhissar, som inte fungerar vid strömavbrott.

Denna fråga behandlas inte inom vattentjänstplanen. Däremot finns åtgärder i strategi för klimatanpassning, ÅV2 och ÅV15, där kommunen ska identifiera vilka vägar som kan komma att översvämmas vid ett skyfall. Detta underlättar för kommunen att ha beredskap vid dessa områden vid skyfall.

	Och till sist: 4. I vilken mån renar man dagvattnet från dagvattenledningarna innan de går ut till recipienten? Finns det möjlighet att t.ex. hindra koppar från koppartaken eller andra föroreningar att ta sig ut i våra vattendrag? <i>Detta hanteras i vattenplanen och riktlinjer för dagvatten.</i>5. Vägrafiken alstrar olja, damm, partiklar, asbest etc., som vid regn spolas ut i i naturen där trottoarer saknas eller i dagvattensystemen där trottoarer finns. Hur hanterar vi den ackumulerade mängden föroreningar längs våra vägar och villaträdgårdar i framtiden? <i>Detta hanteras i vattenplanen och riktlinjer för dagvatten.</i>

Danderyds kommun

Medverkande i arbetet med samrådsredogörelsen

Ruth Meyer, energi- och klimatstrateg (projektledare)
Jonas Qvarfordt, miljösamordnare